

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 552

16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi, 21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma; Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/828)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-1919/01113

23. 2. 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 13.2.1987 tarihinde kararlaştırılan «16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi, 21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

i. Kaya Erdem

Başbakan V.

GENEL GEREKÇE

1927 yılından beri uygulanmakta olan 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanununun bazı hükümleri günün gelişen ve değişen şartlarına uymadığından bu Kanunlarda değişiklik yapılması veya yeni düzenlemelere gidilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Bilindiği üzere yürürlükte bulunan 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 9 uncu maddesine göre rütbe farkı gözetilmeksizin bütün yedek subayların askerlik şubesine kayıt ve yoklamalarını yaptıracağı, 10 uncu maddesinde ise yoklama ilan kâğıtlarının asıldığı tarihten itibaren bir ay içinde ikamet-gâhlarını ve varsa maluliyetlerinin olup olmadığını askerlik şubelerine bildirmek zorunda oldukları belirtilmektedir.

Yedeklik yoklamalarının yapılmasındaki gaye muvazaf askerliğini yapmış olan yükümlülerin arandıklarında bulunmaları ve sağlık durumlarının kontrol edilmesidir. Uzun süre silahlı kuvvetlere hizmet ederek Orgeneral - Oramiral ve Korgeneral - Koramiral olarak emekli olmuş kişilerin belirli ikamet sahibi oldukları ve seferde kendilerine görev düşmesi halinde kolayca bulunmaları mümkün olduğundan, bunların yedeklik yoklamalarından muaf tutulmaları uygun görülmüş ve ikamet ve maluliyet bildirme süresi yükümlüler lehine olarak bir aydan iki aya çıkarılmıştır.

Subay ve astsubayların yedeklik çağı sınırları, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi (ç) fıkrasına göre saptanan rütbe ve yaş hadlerine 5 yıl ilave edilerek belirlenmektedir.

General - amirallerde, sefer ihtiyacı olmadığından veya çok az olabileceğinden yedeklik çağı sınırlarının kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar indirilmesi uygun görülmüştür.

Yine kaynakta bulunan sicil numaralı ve kayıt numaralı yedek subaylardan bir çoğu sefer ihtiyacı dışında kalmaktadır. Teknik branşlarda bulunanlar için bu husus söz konusu olmamaktadır. Erler için düşünülen mahzurlar general - amiral ve subaylar için de doğmaktadır. Bu nedenle, teknik branşlar haricinde kalanlarda 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda belirtilen yaş hadlerinin aynen dikkate alınması ve ilave 5 yılın kaldırılması yararlı mütalaa edilmiştir.

1111 sayılı Askerlik Kanununun 2 nci maddesine göre erbaş ve erlerin askerlik yaş sınırı, 46 yaşına girdikleri ocak ayının birinci gününe kadar devam etmektedir.

Askerlik çağı yaş sınırı içerisinde bulunan erbaş ve er kaynağının fazla olması ve doğum mevcutlarında meydana gelen artışlar dikkate alınarak; Askerlik Şubelerinin iş hacmini azaltmak ve bu personeli her yıl yoklama, ikametgâh değişikliği gibi işlemlerle taciz etmemek maksadıyla, askerlik çağı yaş sınırının 46'dan 41'e indirilmesi uygun mütalaa edilmiştir. Ayrıca müteakip yıllarda ihtiyaç halinde kanun değişikliğine gidilmeden yaş sınırının 5 yıla kadar uzatılması veya kısaltılması yetkisinin Bakanlar Kurulu Kararına bırakılmasıyla da uygulamaya kolaylık getirilmesi amaçlanmıştır.

Askerlik Kanununun 10 uncu maddesini değiştiren 20.11.1984 tarih ve 3081 sayılı Kanunun, askerlik yükümlülüğünün bedel ödeyerek ve kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak yerine getirilmesine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında güçlüklerle karşılaşıldığından bu maddenin işler hale getirilmesi mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Zira 3081 sayılı Kanunla getirilen hükümlere göre bedel ödeyecekler kur'a ile tespit edildiğinden, bedel verecek durumda olanlar kur'a çekememiş veya bedel kur'ası çekenler ödeyecek durumda olmamışlardır. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarına ihtiyaçlarından fazla yükümlü verildiğinden bunların barındırılma ve işe edilmeleri problem yaratmıştır.

Bu sakıncaları gidermek maksadıyla tasarı ile bedel ödeme isteğe bağlanmış, ihtiyaç dışı miktara girmek kaydıyla her isteklinin bedelli askerlik imkânından faydalanması sağlanmış; kamu kurum ve kuruluşlarına yine ihtiyaç fazlası bulunması halinde istedikleri kadar yükümlü verilmesi öngörülmüştür.

Harp Okullarında, çağın ve bilimin gereklerine göre, Silahlı Kuvvetlerin geliştirilmesinde rol oynayabilecek yeterlikte Askerî, Fen, Teknik ve Sosyal Bilimlerde lisans seviyesinde öğrenim görmüş muvazzaf subay yetiştirilmektedir. Harp Okullarında % 50 Askerî Bilim dersleri, % 46 Sosyal, Fen Teknik Bilim dersleri görülmekte, % 4 oranında ise öğrencilere serbest saat olarak tanınmaktadır. Askerî Bilim derslerinin süreleri içerisinde Harp Okulu öğrencileri, silah sistemleri, bunların kullanma teknik ve usullerini, tek er, manga, bölük, tabur ve alay seviyesindeki eğitim safhalarını bilfiil yaparak her türlü arazi ve hava şartlarında çeşitli muharebe şekillerini, sevk ve idare usullerini öğrenerek kendilerine verilecek kıt'aları sevk ve idare edebilecek bir seviyede yetiştirilirler. Bu durumda okulda buldukları süre içinde almış oldukları askerî eğitim, bilgi ve becerinin değerlendirilmesi, Hazineye az da olsa tasarruf imkânı sağlama ve hiç eğitim görmeden askerî eğitime başlayan yükümlülerle bir farklılık yaratılmış olması gibi nedenlerle Harp Okullarından ilişiği kesilenlerin askerlik yükümlülüklerinden bir kısmının indirilmesi uygun mütalaa edilmiştir.

Harp Okullarındaki tatbiki eğitim süresi 1 inci yıl sonunda 4,5 ay, 2 nci ve 3 üncü yıl sonunda 3'er ay, 4 üncü yıl sonunda 2,5 aydır. Bu esaslar dikkate alınmak suretiyle bir tam öğrenim yılının 3 ayının askerlik hizmetinden sayılması uygun mütalaa edilmiştir.

Ülkenin bütünlüğünü, milletin birlik ve beraberliğini bozucu faaliyetleri ve Atatürk ilkelerine aykırı davranışları nedenleri ile Harp Okullarından ilişiği kesilenler kapsam dışında bırakılmıştır.

Tasarıya eklenen bir geçici madde ile kanun kapsamına giren 29 yaşını tamamlamamış yükümlülerin de bu haklardan faydalanmaları sağlanmaktadır.

1111 sayılı Askerlik Kanununun 36 ncı maddesine göre halen son yoklama sırasında lise veya dengi okulu bitirerek aynı yıl içerisinde bir yüksekokula girememeleri sebebiyle askerliklerine karar alınanların askere celp ve sevkleri bir yıl geri bırakılmakta, bunlardan ertesi senenin Aralık ayının son gününe kadar bir yükseköğrenim kurumuna girenlerin askerlikleri hakkında alınan karar ertesi seneye terk şeklinde değiştirilmektedir. Bu durum lise ve dengi okul mezunlarının üniversite sınavlarına 3 kereden fazla girmelerini engellemektedir.

Tasarı ile, lise mezunu yükümlülerin askerliklerinin ertelenmesi iki yıla çıkarılarak bunların 4 kere üniversite sınavlarına girmelerine imkân sağlanmakta, üç yıl ve daha az öğrenim veren meslekî yüksek okullardan mezun olanlarla, öğrenim gördükleri fakülte ve yüksekokulları bitiremeyerek ayrılanlardan, ayrıldıkları yıl askerliklerine karar alınıp da öğrenime devam etmek isteyenlerin askere celp ve sevkleri bir yıl geri bırakılmaktadır. Ayrıca bunların bir yükseköğrenim kurumuna girdiklerini belgelemeleri halinde haklarında alınan kararın ertesi seneye terk şeklinde değiştirilmesi imkânı getirilmekte, böylece uzun vadede yoklama kaçağı ve bakaya kalanların miktarında önemli ölçüde azalma sağlanacağı düşünülmektedir.

Bunun yanında Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının özellikle kalkınmada öncelikli Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerindeki illerde ilk ve orta dereceli okullarda çeşitli nedenlerden dolayı öğretmen noksanlığının bulunması, bu bölgelerdeki eğitim ve öğretimin aksamasına neden olmaktadır. Bu noksanlığın zaman zaman devam edebileceği değerlendirilmekte olup, Millî Eğitim hizmetlerinin aksaksız olarak yürütülebilmesi için Türk Silahlı Kuvvetlerin imkânlarından faydalanılması suretiyle sorunun çözümlenmesine yardımcı olunacağı düşünülmüştür.

Diğer taraftan gerek 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununa ve gerekse 1111 sayılı Askerlik Kanununa tabi yükümlülerden çeşitli sebeplerle askerlik hizmetini yapamayıp saklı, bakaya ve yoklama kaçağı durumunda bulunanlar büyük miktarlara ulaşmıştır. Bu durumda olanlara bir imkân sağlamak maksadıyla, 1111 sayılı Kanuna tabi olanların yükümlülüklerini bedel ödeyerek veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak, 1076 sayılı Kanuna tabi olanların ise bedel ödeyerek yerine getirmeleri öngörülmüştür.

Tasarıda ayrıca askerlik yükümlülüklerini uzun süre yerine getirmeyen ve emsali doğumlular çağ dışına çıkmış olanların da yükümlülüklerini bedel ödeyerek yerine getirmeleri temin edilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Tasarının bu maddesiyle 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak, Türk Silahlı Kuvvetlerine uzun süre hizmet ederek Orgeneral - Oramiral ve Korgeneral - Koramiral rütbelerine gelmiş kişilerin belirli ikametgâh sahibi olmaları, seferde kendilerine görev düşmesi halinde kolayca bulunmaları mümkün olduğundan ve askerlik yükümlülüğünden kaçmaları düşünülemediğinden bunların yaşlılıklarında şube işlemleri ile uğraşmalarını önlemek ve bunlara Devletin şükran borcunu ödemek maksadıyla yedeklik yoklamalarından muaf tutulmaları sağlanmaktadır.

Madde 2. — 1076 Sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasını değiştiren bu madde ile, birinci maddede açıklanan sebeplerle Orgeneral - Oramiral ve Korgeneral - Koramiraller yedeklik yoklama işlemlerinden muaf tutulmakta, tüm yükümlülerin tabi olduğu 1 aylık yoklama süresi kısa olduğundan, bu süre yükümlüler lehine olarak iki aya çıkarılmaktadır.

Madde 3. — Subayların yedeklik çağı yaş sınırları 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40/ç maddesine paralel olarak, 1076 Sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile düzenlenmiştir. Buna göre, 5434 Sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine 5 yıl daha ilave yapılarak, yedek subaylara seferde kulanılmak üzere sefer görevi verilebilmektedir. Yedek subay kaynağının giderek artması, bu yükümlülerin büyük bir bölümüne sefer görevi verilmemesine neden olmaktadır. Hal böyle olunca askerlik şubelerinin yedeklerle ilgili yaptığı iş hacmi artmaktadır. Ayrıca yedeklik çağı yaş sınırı içinde bulunan yükümlüler de lüzumsuz yere işlemlerini sürdürmek mecburiyetinde kalmaktadır. Bu mahzurları gidermek maksadıyla yedeklik çağı yaş sınırının 5 yıl indirilmesi uygun görülmüştür. Ancak, Silahlı Kuvvetlerin aynı kanun-

da belirtilen teknik sınıflara olan sefer ihtiyacı devam ettiğinden, bu sınıflara mensup Bnb. rütbesine kadar (Bnb. rütbesinde olanlar dahil) olan subayların yaş hadlerine yapılan 5 yıl ilave kaldırılmamıştır. Ayrıca, 1076 Sayılı Kanunda geçen «Tahdidî Sin Kanunu» sözcükleri de 5434 Sayılı Kanundaki düzenlemeye uygun olarak değiştirilmiştir.

Madde 4. — Bu madde ile 1076 Sayılı Kanuna tabi olan mesleği öğretmen olup, askerlik yükümlülüğüne başlamadan evvel Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının öğretmen kadrolarında hizmete başlamış veya başlamamış olanların isteğe bağlı olmaksızın bu Bakanlık emrine verileceği, bunların miktarının ihtiyaca kafi gelmediği zamanlarda öğretmenlik yapabilecek öğrenim görmüş olanlardan istekli olanların da bu hizmete verebileceği benimsenmiştir. Bunların yedek subay gibi yetiştirilmeyip, temel askerlik eğitimini müteakip (5 hafta) Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verileceği bu Bakanlık emrinde göreve başladıkları andan itibaren asteğmenin aylık, ödenek, yardım ve tazminatını Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığında alacak şekilde göreve başlayacakları ve bu görevleri esnasında resmi elbise giymeyecekleri, emsali yedek subayların hizmet süresi kadar hizmette bulunacakları, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının göstereceği yerlerde görev yapma mecburiyeti ile bunların öğretmenlik görevini yapamayacakları hallerde er statüsünde yükümlülüklerinin tamamlanacağı ve bu görevleri esnasında yapmış oldukları bazı fiillerden dolayı askerî mahkemelerde yargılanacakları esas kabul edilmiştir.

Madde 5. — Tasarının bu maddesi ile, nüfusun hızlı gelişmesi sebebiyle askerlik çağı yaş sınırı içerisinde bulunan erbaş ve er kaynağı arttığından, Askerlik Şubelerinin iş hacmini azaltmak, burada görevli personeli her yıl yoklama, ikametgâh değişikliği gibi işlemlerle meşgul etmemek maksadıyla, halen yükümlülerin 46 yaşına girdiği sene ocak ayının birinci gününde biten askerlik çağının 5 yıl daha düşürülerek, 41 yaşına girdiği sene ocak ayının birinci gününde bitmesi esas getirilmiş; ancak ihtiyaç duyulması halinde bu sürenin Genelkurmay Başkanlığının göstereceği ölçüde, Millî Savunma Bakanlığının önerisi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile 5-yıla kadar uzatılabilip kısıtlanabileceği belirtilmiştir.

Madde 6. — Bu madde ile 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 3081 sayılı Kanunla değiştirilen 10 uncu maddesinin uygulamada güçlüklerle karşılaşılan bazı bentleri değiştirilmektedir.

Maddenin birinci bendine, ihtiyaç miktarı kavramına açıklık getirmek maksadıyla, «Türk Silahlı Kuvvetleri» ilave edilmiştir.

İkinci bentte tüm yükümlülerin temel askerlik eğitimine tabi tutulacağı belirtilerek, ihtiyaç fazlası olanların askerlik yükümlülüklerini her yıl bütçe kanunu ile belirlenen miktarda Türk Lirası bedel ödemek veya istekte bulunan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında görev yaparak yerine getirecekleri esas getirilmiş, kamu kurumlarına yükümlü istihdam edecekleri yerler konusunda sınırlama getirilmiş, çalıştırabilecekleri kadar yükümlü verilmesi öngörülmüştür. Ayrıca özendirici olmaması aksine caydırıcı olması düşünülerek yoklama kaçağı veya bakaya durumunda olanlar ihtiyaç fazlası kapsamı dışında bırakılarak, bunların yükümlülük bedel ödeyerek veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak yerine getirmeleri önlenmiştir.

Üçüncü bendte Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç miktarı içinde bulunanlar ile bedel ödemek isteyen veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacakların dışında kalan ihtiyaç fazlası yükümlülerin askerlik hizmetlerini erbaş ve er olarak yerine getirecekleri açıklanmıştır.

Maddenin dördüncü bendinde ihtiyaç fazlası yükümlülerle ilgili işlemler açıklanarak uygulamada kolaylık sağlanmak istenmiştir. İhtiyaç fazlası yükümlülerin askerlik hizmetini yerine getirmesinde bedele öncelik tanınmış; bedel ödeyecek yükümlü miktarının Genelkurmay Başkanlığınca tesbit edileceği, isteyen her yükümlünün ihtiyaç fazlası miktarla sınırlı kalmak kaydıyla bedelli askerlik imkânından yararlanacağı, istekli miktarının ihtiyaç fazlası miktarından çok olması halinde bedel ödeyeceklerin kur'a ile tesbit edileceği, bedel ödemekten vazgeçenlerle ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin temel askerlik eğitiminden arta kalan sürelerini erbaş veya er olarak tamamlayacakları, uygulamaya ilişkin hususların Bakanlar Kurulu Kararı ile belirleneceği açıklanmıştır.

Bu bendin kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilecek yükümlüler hakkında yapılacak işlemler bölümünde, kamu kurum ve kuruluşlarına ihtiyaç fazlası yükümlü bulunması halinde istekleri kadar yükümlü verilmesi esası benimsenmiş, bu yükümlülerin bedel ödeme isteğinde bulunanlar ile Genelkurmay Başkanlığınca önceden belirlenen tahsil ve meslek grupları dışında kalanlar arasında çekilecek kur'a ile tespit edileceği hükme bağlanmış, uygulamaya ilişkin ayrıntılar Bakanlar Kurulu Kararına bırakılmıştır. Tasarıda disiplin, muayene, tedavi, sağlık, iâşe, giydirim ve barındırılma ile ilgili hükümler aynen muhafaza edilmiştir.

Maddenin beşinci bendinde uygulamaya açıklık getirmek üzere çıkarılacak Bakanlar Kurulu Kararında yer alacak hususlar açıklanmıştır.

Bundan başka, Harp Okullarından çeşitli nedenlerle ilişkileri kesilenlerden 1111 Sayılı Askerlik Kanununa tabi olacakların, öğrenimde buldukları süre içinde almış oldukları Askerî eğitim bilgi ve becerinin değerlendirilmesi, Hazineye az da olsa bir tasarruf imkânı sağlama ve hiç eğitim görmeden askerî eğitime başlayan yükümlülerle aralarında bir farklılık yaratmak amacıyla Harp Okullarındaki tatbiki eğitim süreleri de dikkate alınmak suretiyle Harp Okullarında okudukları her tam öğrenim yılının üç ayı askerlik hizmetinden sayılmaktadır. Öğrenim yılını tam olarak tamamlamadan ayrılma halinde o öğrenim yılına ait tatbiki eğitim süresi de tamamlanmış olacağından, üç aylık süre askerlik hizmetinden sayılmayacaktır. Ülkenin bütünlüğünü, Millet'in birlik ve beraberliğini bozucu faaliyetleri ve Atatürk ilkelerine aykırı davranışlar nedenleriyle Harp Okullarından ilişkileri kesilenler kapsam dışında bırakılmıştır.

Madde 7. — Tasarının bu maddesi ile lise ve dengi okul mezunlarına eskiden tanınan 3 sınav hakkına ilave olarak 1 kere daha üniversite giriş sınavlarına girme hakkı sağlamak amacıyla son yoklama sırasında lise veya dengi okulu bitirerek bir yüksekokula aynı yıl içerisinde giremediklerinden askerliklerine karar alınanların askere celp ve sevklerinin iki yıl geri bırakılacağı esası getirilmektedir.

Maddede ayrıca bu üç yıl veya daha aşağı öğrenim veren yüksekokullardan mezun olanlarla, fakülte ve yüksekokulları bitiremeyerek ayrılanların, kurs ve öğrenimlerine devam etmelerine imkân sağlamak maksadıyla, bunların askere celp ve sevklerinin bir yıl geri bırakılması esası getirilmiştir.

Yukarıda belirtilen sebeplerle askere sevkleri ertelenenlerin müteakip yılın Aralık ayının son gününe kadar bir yüksek öğretim kurumuna girdiklerini belgelemeleri halinde haklarında alınan kararın ertesi seneye tenk şeklinde değiştirileceği belirtilmiş, maddenin ilk ve son fıkraları aynen muhafaza edilmiştir.

Madde 8. — Tasarının bu maddesi ile, 1111 sayılı Askerlik Kanununa bir madde eklenerek, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı okullardaki öğretmen açığının kapatılması maksadıyla, bu Bakanlığın isteği ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine, silah altına alınacak öğretmen veya öğretmenlik yapabilecek nitelikteki yükümlülerin, temel askerlik eğitimlerini takiben öğretmenlik yapmak üzere Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verilecekleri hükme bağlanmıştır.

Maddede ayrıca, bu yükümlülerden daha önce öğretmenlik veya memurluk yapanların müktesep maaşlarını alacakları, daha önce memuriyet yapmamış olanların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre intibaklarının yapılarak maaşlarının ödeneceği, öğretmenlik yaptıkları sürece resmî elbise giymeyecekleri ve iâşe edilemeyecekleri, emsali er ve erbaşlar kadar hizmet yapacakları, usulüne göre öğretmenlikle ilişkisi kesilenlerin geri kalan hizmetlerine kıtalarda devam edecekleri ve maaşlarının kesileceği, firar, hava değişimi, izin tecavüzü, kısa süreli firar, kısa süreli izin tecavüzü, yoklama kaçağı, bakaya ve geç ültihak suretiyle bakaya kalmak suçlarından dolayı Askerî Ceza, Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun ile Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Madde 9. — Tasarının bu maddesi ile 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununa bir geçici madde eklenerek, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı okullardaki acil öğretmen açığının kapatılması maksadıyla, halen silah altında bulunan öğretmen yedek subay adaylarından isteyenlerin, Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi halinde, geri kalan hizmetlerini öğretmen olarak yerine getirmeleri imkânı getirilmektedir.

Madde 10. — Bu madde ile 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa bir geçici madde eklenerek, uygulamada doğabilecek tereddütleri önlemek maksadıyla, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanunda belirtilen askerlik çağı yaş sınırını geçen yedek subay ve yedek askerî memurların çağ dışına çıkarılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 11. — Tasarının bu maddesi ile 1076 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenerek çeşitli sebeplerle askerlik yükümlülüğünü yerine getiremeyen, saklı, yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olan çok sayıdaki yükümlüye bedel ödeyerek askerlik hizmetini yerine getirme imkânı sağlanmıştır. Bu maddede kanunun yürürlüğe girdiği tarihte herhangi bir sebeple kendini nüfusa kaydettirmemek veya şubede kayıtlı bulunmamak suretiyle saklı olan, yoklama kaçağı veya bakaya durumunda bulunan yedek subay adaylarının Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 yıl içinde Bakanlar Kurulu Kararında belirtilecek esaslar dahilinde ilgili mercilere başvurmaları, aynı kararda tespit edilecek usule göre peşin ve bir defada 1111 sayılı Kanuna tabi yükümlüler için bütçe kanununda belirtilen miktarda bedeli ödemeleri ve temel askerlik eğitimlerini yapmaları halinde askerlik hizmetini erbaş - er olarak yerine getirmiş sayılacakları esası getirilmiştir.

Aynı şekilde saklı, yoklama kaçağı veya bakaya durumunda olanlardan uzun süre ele geçmeyen ve 1946 ve daha yaşlı doğumlu olan yükümlülerin de bedelli askerlik hükümlerinden aynı şartlarda yararlanacakları, bunların yaşlı olmaları sebebiyle temel askerlik eğitime tabi tutulmayacağı, buna karşılık peşin ve bir defada olmak üzere ödeyecekleri bedel miktarının 1111 sayılı Kanuna tabi yükümlüler için her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen bedelin iki katı olduğu belirtilmiştir.

Maddede bundan başka bu Kanun hükümlerinden yararlanan, saklı, yoklama kaçağı ve bakaya durumunda kalan yükümlüler hakkında soruşturma açılmayacağı, bunların mahkemeye verilmeyeceği ve bu suçlarından cezalandırılmayacakları hükme bağlanmıştır. Ancak bunlardan bedelli askerlik yapmak istemeyen veya bu konudaki yükümlülüklerini usulüne uygun olarak yerine getirmeyenler hakkında adli takibat yapılacağı şüphesizdir.

Bundan başka bedel ödeme usul ve esasları ile uygulamaya ilişkin ayrıntıların Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenleneceği belirtilmiştir.

Madde 12. — Bu maddede kanunun uygulanmasına açıklık getirmek ve uygulamada doğabilecek tereddütleri gidermek maksadıyla, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunda belirtilen askerlik çağı yaş sınırını geçmiş olanların çağ dışına çıkarılacakları belirtilmiştir.

Madde 13. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa bu madde ile getirilen geçici maddede uzun süre askere gitmeyerek saklı, yoklama kaçağı ve bakaya durumuna düşen ve sayıları yaklaşık yetmişbin civarında olan yükümlülere bir defaya mahsus olmak üzere bir imkân sağlanmak istenmiştir. Yükümlülerin bu maddeden istifade edebilmeleri için kanunun yürürlüğe girdiği tarihte saklı, yoklama kaçağı veya bakaya durumunda bulunmaları, iki yıl içinde askerlik şubelerine baş vurmaları ve her yıl Bütçe Kanununda belirlenen bedeli ödemeleri zorunludur. Bu yükümlüler istekleri halinde temel askerlik eğitime tabi tutulduktan sonra 1111 sayılı Askerlik Kanununun bedelli askerlik veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak askerlik imkânlarından yararlanabileceklerdir.

Maddede bundan başka kanunun yürürlük tarihine kadar çeşitli sebeplerle askere gitmemiş yükümlülerden 1946 ve daha yaşlı doğumlu olan yani emsalleri çağ dışına çıkan yükümlülere de bedel ödeyerek askerlik yükümlülüğünü yerine getirme hükümlerinden yararlanma imkânı getirilmiş, ancak bunların yaşlarının ilerlemesi sebebiyle temel askerlik eğitime tabi tutulmayacakları, buna karşılık emsalleri çağ içinde bulunanlara nazaran iki misli bedel ödeyecekleri hükme bağlanmıştır.

Madde hükümlerine göre 1946 ve daha yaşlı doğumlular isterlerse kanunun bedel ödeyerek, isterlerse kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak askerlik yükümlülüğünün yerine getirilmesine ilişkin hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Madde 14. — Bu madde ile 1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenerek, Askerlik Kanununun 10 uncu maddesine eklenen 13 üncü bent hükümlerinden yararlanacak olan Harp Okullarından ilişiği kesilen 29 yaşını tamamlamamış yükümlülerin, kanunun yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde müracaatları halinde kanun hükümlerinden yararlanmaları sağlanmıştır.

Madde 15. — Bu madde ile 1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenerek, halen Silahlı Kuvvetlerde er veya erbaş olan öğretmenlerden isteyenlerin geri kalan hizmetlerini, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı okullarda tamamlamaları sağlanmaktadır.

Madde 16. — Tasarının bu maddesi ile kanunun uygulanması ile ilgili ayrıntıların Millî Savunma Bakanlığı ile Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikte düzenleneceği açıklanmıştır.

Madde 17. — Yürürlükle ilgilidir.

Madde 18. — Yürütime ile ilgilidir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/828

Karar No. : 2

10 . 3 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«16.6.1927 Tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi, 21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» 4-5.3.1987 Tarihlerinde Komisyonumuzda ilgili Millî Savunma Bakanı Sayın Zeki Yavuztürk ile Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları Temsilcilerinin iştirakiyle görüşülmüştür.

Tasarının gerekçesinde de izah edildiği üzere; Bürokratik engelleri azaltmak gayesi ile, askerlik (20-46) yaş sınırı içerisinde bulunan erbaş ve er kaynağının fazla olması, askerlik şubelerinin iş hacmini azaltmak ve bu personeli her yıl yoklama, ikâmetgâh değişikliği gibi işlemlerle taciz etmemek maksadı ile, askerlik çağı yaş sınırı 46 dan 41'e indirilmektedir.

Askerlik Kanununun 10 uncu maddesini değiştiren ve «bedelli askerlik» Kanunu adıyla anılan 3081 sayılı Kanunun, askerlik mükellefiyetinin bedel ödeyerek veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştırılarak yerine getirilmesine ilişkin hükümlerinin uygulanmasındaki güçlükleri nedeniyle amacın tahakkuk etmemesi karşısında kanunun değiştirilmesi zarureti hasıl olmuştur. Mevki Kanununda bedel ödeyecekler kura ile tespit edildiğinden bedel verebilecek durumda olanlar kura çeke memiş veya bedel kurası çekenler ödeyecek güçte olmamışlardır. Tasarıyla getirilen önemli bir değişiklik de bedel ödemede kura çekme usulü terk edilmiş olup bedel isteğe bağlanmıştır. Hiçbir zorlama söz konusu değildir. Bedel konulmasında birinci gaye savunma sayıne kaynak sağlamak değildir. Bedel konulmasındaki amaç ihtiyaç fazlası personelin eritilmesidir. Yapılan hesaplara göre ihtiyaç fazlası personelin miktarı 1991 yılında 135 000'i bulacaktır.

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde bulunan ilk, orta ve liselerde öğretmen açığının bulunması eğitim ve öğretimin aksamasına neden olmaktadır. Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının isteği ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine bu Bakanlık emrinde görev yapan yedek subay adayı olma hakkına sahip olmayan öğretmen menseli yükümlüler 5 haftalık temel eğitimden sonra mezkur Bakanlık emrine verilerek askerlik mükellefiyetlerini tamamlamış kabul edilecek-

lerdir. Ayrıca, silah altında bulunan öğretmen yedek subay adaylarından veya öğretmen yedek subaylardan isteyenlerin, Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi halinde, geri kalan hizmetlerini öğretmen olarak tamamlamaları sağlanmıştır. İhtiyacın bu gibilerle karşılanamaması halinde lise mezunu yükümlülerden istifade edilecektir.

Tasarı ile ayrıca çeşitli sebeplerle askerlik mükellefiyetlerini yerine getirmeyen saklı, yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olan 1111 Sayılı Kanuna tabi yükümlüler ile 1076 sayılı Kanuna tabi ve çok sayıda yedek subay adayı olmaya hak kazanmış yükümlüler de bedel ödeyerek askerlik görevini temel eğitimlerini tamamladıktan sonra, erbaş olarak yerine getirmiş sayılacaklardır. 1076 ve 1111 sayılı Kanunlara tabi 1946 ve daha yukarı doğumlu olan yükümlüler Bütçe Kanununda yazılı (1987 Bütçesinde bedel miktarı 2,5 milyon liradır) miktarın iki mislini ödeyecekler buna mukabil yaşları sebebiyle temel eğitimden muaf tutulacaklardır. Öngörülen hüküm bu gibilere bir defaya mahsus olmak üzere bir af niteliği mahiyetindedir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasından sonra maddelerin müzakeresine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 1 ve 2 nci maddeleri Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 3 üncü maddesiyle 1076 sayılı Kanunun 4497 sayılı Kanunla değişik 22 nci maddesi değiştirilmek istenmektedir. Maddenin 2 nci fıkrasının 6 ncı satırındaki (sağlık durumları) kelimesinden sonra metne açıklık verilerek daha anlaşılır bir hale getirilmesi gayesi ile «elverişli olan» kelimeleri ilave edilmiş ve madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 4 üncü maddesi komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 5 inci maddesiyle 1111 sayılı Kanunun değişik 2 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmek istenmektedir. Çerçeve 5 inci maddenin birinci satırındaki (1111 sayılı Askerlik Kanununun) ibaresinden sonra yazılması unutulmuş «2850 sayılı Kanunla» ibaresi eklenmiş ve madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 6 ve 7 nci maddeleri Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 8 inci maddesiyle 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki maddenin eklendiği yazılmış ise de bu maddenin ek mi, geçici mi ve kaç numaralı madde olduğu yazılmamıştır. Maddeyi tasrih etmek maksadiyle «Ek Madde 4» denilmiştir. Tasarı metninde Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığında görev yapan, mesleği öğretmen olsun veya olmasın tüm memurların askerliklerine öğretmen olarak yerine getirecekleri belirtilmektedir. Bu durum diğer bakanlıklarda çalışan memurlar açısından eşitsizliğe ve haksızlığa yol açacaktır. Ayrıca bu sebeple diğer memurların da benzer talepleri önlenemeyecektir. Bundan başka bu memurlar arasında öğretmenlik yapamayacaklar da bulunabilir. Bu bakımdan maddenin 1 inci fıkrasının 3 üncü satırındaki (Bakanlık kadrolarında) ibaresinden sonra «öğretmen olarak» ibaresi eklenmiş ve madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 9, 10, 11, 12, 13 ve 14 üncü maddeleri Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 15 inci maddesiyle 1111 sayılı Askerlik Kanununa Geçici 22 nci madde eklenmesi Komisyonumuzca yerinde görüldüğünden benimsenmiştir.

Yine bu çerçeve maddeye «geçici madde 23» olarak yeni bir madde Komisyonumuzca eklenmiştir. Buna göre bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yurt içinde ve yurt dışında bulunan yoklama kaçağı, bakaya ve saklı olanlardan herhangi bir yüksek öğrenim kurumuna kayıtlarını yaptırmış veya herhangi bir yüksek öğrenim kurumuna girmeye hak kazanmış olan yükümlülerin 29 yaşını doldürmamış olmaları halinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde müracaatları üzerine askere sevk işlemleri ertesi yıla bırakılacağı hükümü getirilmiştir. Böylece bu gibilerin yüksek öğrenim görmelerine fırsat verilmiştir.

Geçici maddelerin esas maddeler ve ek maddelerden sonra gelmesi kanunların yazım kurallarından olduğundan tasarının Çerçeve 15 inci maddesi «Geçici Madde 23'ün ilavesiyle 16 ncı madde olara Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 16 ncı maddesi takdim - tehir nedeniyle 15 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarı metnine eklenen yeni bir «Geçici Madde 23» dolayısıyla Tasarı metninin başlığı da buna paralel olarak «16.6.1927 Tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi, 21.6.1927 Tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Beş Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» şeklinde düzeltilerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütme maddeleri olan 17 ve 18 inci maddeler Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ömer Ferruh İlter
İstanbul

Başkanvekili
Nevzat Yağcı
Elazığ

Sözcü
Özgür Barutçu
Diyarbakır

Üye
Hüseyin Şen
Artvin

Üye
Halit Nüzhet Goral
Aydın

Üye
İlker Tuncay
Çankırı

(Tasarının 4, 6, 8, 9 ve 15 inci maddelerinin bazı hükümlerine muhalifim)

(Muhalefet şerhim vardır)

Üye
Ali Rıza Akaydın
Çorum

Üye
Mustafa Kâni Bürke
Denizli

Üye
Recep Ercüment Konukman
İstanbul

(Bedel kanununa muhalifim)

(Muhalefet şerhim eklidir)

Üye
Burhan Cahit Gündüz
İzmir

Üye
Ali Topçuoğlu
Kahramanmaraş

Üye
Musa Ögün
Kars
(Tasarının 6 ncı maddesine muhalifim)

Üye
Emin Fahrettin Özdilek
Konya

Üye
Turgut Halit Kunter
Rize

Üye
Muhlis Arıkan
Samsun

Üye
M. Abdurrezak Ceylan
Siirt
(Tasarının 6 ncı maddesine muhalifim)

Üye
Vecihi Ataklı
Şanlıurfa
(Muhalefet şerhim eklidir)

AYKIRILIK GÖRÜŞLERİM

1. Tasarının 4 üncü maddesi ile düzenlenen; öğretmenlikle ilgili öğrenim görmüş olanların beş haftalık temel askerlik eğitiminden sonra öğretmenlik yeterlilikleri saptanmadan doğrudan doğruya Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verilmesi ve ayrıca öğretmenlikle ilgili herhangi bir öğrenim görmeyenlerin yeterli ve istekli olup olmadıklarına bakılmaksızın gene aynı Bakanlık emrine verilmesi, öğretmen noksanlığını giderme maksadını aşan bir uygulama olacaktır. Özellikle bu gibilerin herhangi bir işlem ve seçime tabi olmadan, kifayetsiz askerî temel eğitimle tamamının yedek subaylığa ayrılmaları ve Asteğmenlerin özlük haklarına sahip olmaları; yedek subayların seçimi, eğitim süresi ve fiilen yaptıkları askerlik görev ve sorumlulukları ile edindikleri tecrübe dikkate alındığında açık bir haksızlık olarak ortaya çıkmaktadır. Yedek Subaylık yeterliliği olmayanların bu sınıfa ayrılmaları ileride yüklenecekleri hizmet açısından da sakıncalıdır.

Sekizinci madde hükümleri de 1111 sayılı Askerlik Kanununa tabi olacaklar için benzer mahzurları taşımaktadır.

9 uncu madde ile düzenlenen Geçici Madde 8 ve 15 inci madde ile düzenlenen Geçici 22 nci maddede adı geçen yedek subaylar ile erbaş ve erlerin Silahlı Kuvvetlerde bir kadro görevini yaparken Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ihtiyaç gösterilmesi halinde adı geçen Bakanlığa verilebileceği hakkındaki hükümler bir çok karışıklıklara sebebiyet verebilecek niteliktedir. Adeta «Silahlı Kuvvetlerde bunlara ihtiyaç yoktur» düşüncesine dayanmaktadır.

2. 6 ncı madde ile getirilen bedel ödemek veya Kamu kurum veya kuruluşlarında çalışmak suretiyle askerlik hizmetini yapmakla ilgili hükümler Silahlı Kuvvetlerin harbe hazırlanması göreviyle çalışmaktadır. Şöyleki : Silahlı Kuvvetler ihtiyaç fazlası olanlar içinden öncelikle bedel ödemek isteyenlerin ayrılması ve geriye kalanlar arasından Silahlı Kuvvetler için gerekli olan tahsil ve meslek gruplarının ayrılması ciddi bir noksanlıktır. Anayasaya uygunluğu çok şüpheli olan bedel usulü askerlik uygulamasının Silahlı Kuvvetlerin kalifiye eleman ihtiyacını karşılayamaz hale getirmesi karşısında önceliğin Silahlı Kuvvetler, kamu kurum ve kuruluşları ve daha sonra da bedel ile askerlik sistemine verilmesi çok önemli bir husus iken tasarıda, bu, çağ içindeki fazla personeli eritmeye feda edilmiştir.

Aynı maddenin 13 numaralı bendinde Harp Okullarından işiği kesiflenlerin askerlikten sayılacak süreler gerçeği aksettirmemektedir. Harp Okullarında yıllık askerlik eğitim süresi % 50'nin üstündedir. Askerlik eğitimi yıl içinde nazari ve ameli eğitimlerle program uyarınca sürdürülmektedir. Aynı şekilde bu bentte astsubay hazırlama okullarıyla Silahlı Kuvvetler adına fakülte ve yüksekokullarda okuyanlar içinde nispi olarak askerlik hizmetinden sayılacak süreler yer almalıdır. Burada ilk defa yerinde bir düzenleme yapılırken yeterince adil bir denge sağlamak görevi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu denge Harp Okulları ve Astsubay Okulları için okunan sürenin yarısı ile fakülte ve yüksekokullardaki öğrenciler için her tamamlanmış yıl başına iki aylık süre askerlik hizmetinden sayılmakla sağlanabilir kanaatindeyim. Aksi halde tekrar ettirilen askerlik bir ceza olur, bu da mesleğin kutsiyeti ile bağdaşır görülmemektedir.

Hüseyin Şen
Artvin Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİM

Tasarının 6 ncı maddede 1111 sayılı Askerlik Kanununun 3081 sayılı Kanunla değişik 10 uncu maddesinde yeniden yapılan değişiklik sonucu 2 nci ve bununla ilgili müteakip bentlerdeki Bedelli Askerlikle ilgili düzenlemeler :

1. Anayasanın 72 nci maddesindeki «Vatan hizmeti her Türk'ün hakkı ve ödevidir.» ana ilkesine
2. Cumhuriyet ordusunun temel geleneklerine,
3. Vatan hizmetindeki eşitlik ilkesine
4. Milletimizin gelenek ve görenekleri ile toplum yapısına
5. Halkımızda yerleşen kutsal değer yargılarına

Ters düşmesi ve toplumda yeni bir huzursuzluk kaynağı yaratmamak için bu maddenin metinden çıkarılmaması nedeniyle tasarıya muhalifim.

Vecihi Ataklı
Şanlıurfa Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİM

1076 ve 1111 sayılı Askerlik Kanunlarındaki bazı maddelerin değiştirilmesi bir ek ve dört geçici madde eklenmesiyle ilgili Kanun tasarısının geneli ve temel felsefesi ile mutabık olmadığından ve memleketimizde sınıf ayrımına yol açacağı ve Silahlı Kuvvetlerin etkinliğini zayıflatacağı görüşünde olduğundan muhalifim. 5.3.1987

Mustafa Kâni Bürke
Denizli Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİM

1076 ve 1111 sayılı Kanunların bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı geçici ve ek maddeler ilavesi hakkındaki kanun tasarısı vatandaşlar arasında ayrıcalık yaratacağı kanısında olduğundan muhalifim.

Halil Nüzhet Goral
Aydın Milletvekili

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/828
Karar No. : 62

2.4.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça önhavalesi gereği Millî Savunma Komisyonunda görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale edilen «16.6.1927 Tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi, 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı», ile Millî Savunma Komisyonu metni ve raporu Komisyonumuzun 25.3.1987 ve 1.4.1987 tarihlerinde yaptığı ve 96 ve 97 nci birleşimlerde ilgili hükümet temsilcilerinin de iştiraki ile incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi 1076 sayılı «Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu» seferî durumda, Silahlı Kuvvetlerimizin muhtelif kadro boşluklarının Yedek Subay ve Yedek Askerî Memur statüsündeki personel tarafından doldurulmasını öngörmekte ve bu sınıfa kimlerin alınacağı, yetiştirilmeleri, kayıt, yoklama ve muayenelerinin nasıl yapılacağı, silah altına davet edilmeleri, terfi ve istihkakları, hakkın kaybolması ve tecilleri gibi hususları içermektedir. 1111 sayılı «Askerlik Kanunu» ise; ilk maddesinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkeğin askerlik yapmasının mecburî olduğunu hükme bağlarken, bu görevin hangi şartlarda ve nasıl yerine getirileceğine ilişkin esasları düzenlemektedir.

Günümüzdeki teknik gelişmeler yanında, silahlı kuvvetlerimizin modernize edilmesi ve memleketimizin artan nüfusu gibi faktörler göz önüne alındığında, 1927 yılından beri uygulanmakta olan her iki kanunun bundan önce yapılan değişikliklerine ilave olarak bazı maddelerinin de yeniden düzenlenmesi zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Tasarı ile; Sözkonusu faktörler doğrultusunda 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu'nda Askerlik Şubelerindeki izdihamı önlemek amacıyla yeni düzenlemelere gidilerek;

- İkamet ve maluliyet bildirme süresi yükümlüler lehine bir aydan iki aya çıkartılmış,
- Emekli General ve Amirallerin sayılarının mahdud olması nedeniyle, sefer görev emri verilmesi için arandıklarında daha kolay bulunabilecekleri gerekçesi ile yedeklik yoklaması dışına çıkarılmış,
- 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi (e) bendinde belirlenen yaş hadleri teknik branşlar dışında aynen kalmış,
- Özellikle ülkemizin Doğu ve Güney Doğu bölgelerindeki öğretmen açığının Silahlı Kuvvetler imkânlarından yararlanılarak karşılanması öngörülmüş,

— 1111 Sayılı Askerlik Kanunu'nda da, bedelli askerlik konusunda yeni düzenlemeye gidilerek, ihtiyaç fazlası olmak kaydı ile, isteklilerin bedelli askerlik imkânından faydalanması sağlanmış, aynı kayıt ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının da ihtiyaç fazlası yükümlüleri görevlendirmelerine imkân tanınmış,

— Lise mezunu yükümlüler için tanınan bir yıllık tecil, iki yıla çıkartılmış ve böylelikle yükümlülerin 4 defa Üniversite imtihanlarına girmelerine imkân tanınmış,

Ayrıca; Askerlik çağı 46 yaşından 41 yaşına indirilmiş ve bir defaya mahsus olmak üzere kaçak ve bakaya durumunda olan yükümlüler belirli bir süre içerisinde müracaat etmeleri halinde af kapsamına alınmıştır.

Komisyonumuzda; günümüzde artık insan gücüne dayalı orduların yerini, sayıca az ancak teknik düzeyleri yükseltilmiş modern güçlerin aldığı vurgulanmış ve tasarı ile getirilen, eğitim ve öğretimde Silahlı Kuvvetler kaynaklarından yararlanma ve ihtiyaç fazlası erlerin temel eğitim sonrasında bedel ödeyerek askerlik-

lerini yapmalarına ilişkin hükümler yerinde bulunmuştur. Ancak, eğitim ve öğretimde Silahlı Kuvvetler kaynaklarından temin edilecek öğretmenlerin seçiminde hassasiyet gösterilmesi ve kısa eğitimden sonra bedel ödeyeceklerden temin edilecek olan malî kaynağın kullanılmasında da hassas davranılması temenni edilmiştir. Ayrıca; Bedel ödemede yurt içi ve yurt dışı ödemelerin farklı olduğu, Bakaya ve yoklama kaçakları ile ilgili olarak 6 ve 13 üncü maddelerde farklı görüşler bulunduğu ve Yedek Subaylara öngörülen 3 aylık fiilî hizmet tazminatının askerliğini öğretmen olarak yapacaklara da uygulanıp uygulanmayacağı gibi hususlar hükümet yetkililerinden sorulmuştur.

Hükümet yetkilileri ise; tasarının kabul edilmesi ile çeşitli nedenlerle Askerlik şubelerinde takipte bekleyen ve sayıları yüzbinlere ulaşan dosyaların kısa bir sürede temizleneceği ve böylece Askerlik Şubelerinin yükünün azalacağı; nüfusun süratle artması neticesinde, her yıl sayıları artan üniversite mezunları ile askerlik çağına gelen gençlerin, giderek modernize hale gelen Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacından fazla hale gelmesi nedeniyle, ortaya çıkan ihtiyaç fazlasının eğitim ve kamu yararında kullanılmasına imkân sağlanacağını belirtmişler; söz konusu 6 ve 13 üncü maddelerde tutarsızlık olmadığı, zira 6 ncı maddenin kalıcı bir madde olduğu, 13 üncü maddenin ise, geçici madde olup, bir defa için uygulanacağını ve fiilî hizmet tazminatının, askerliğini öğretmen olarak yapacaklara uygulanmayacağını açıklamışlardır.

Daha sonra Millî Savunma Komisyonu Metni ve Raporu görüşmelere esas alınarak maddelere geçilmiştir.

Millî Savunma Komisyonu metninin 1076 sayılı Kanununun 3901 sayılı Kanunla değişik 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrasını değiştiren Çerçeve 1 inci maddesi ile aynı Kanununun 2954 sayılı Kanunla değişik 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrasını değiştiren Çerçeve 2 nci maddesi aynen,

1076 sayılı Kanununun 22 nci maddesini değiştiren Çerçeve 3 üncü maddesinin ilk fıkrası sonunda yer alan «kullanılırlar» ibaresi, fıkraya açıklık getirmek amacıyla «görevlendirilirler» şeklinde değiştirilerek,

«1076 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir» şeklinde olan Çerçeve 4 üncü madde başlığı, kanun tekniğine uygunluk sağlamak amacıyla «1076 sayılı Kanuna aşağıdaki Ek Madde 7 eklenmiştir» şeklinde düzeltilerek,

1111 sayılı Askerlik Kanununun 2850 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasını değiştiren çerçeve 5 inci madde aynen,

1111 sayılı Askerlik Kanununun 3081 sayılı Kanunla değişik 10 uncu maddesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 7 nci bentlerini değiştiren ve aynı maddeye 13 üncü bent eklenmesini öngören Çerçeve 6 ncı madde ve aynı Kanununun 1315 sayılı Kanun ile değişik 36 ncı maddesini değiştiren Çerçeve 7 nci madde ile yine 1111 sayılı Askerlik Kanununa Ek Madde 4'ü ilave eden Çerçeve 8 inci maddeler aynen,

1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununa Geçici 8, 9 ve 10 uncu maddelerin eklenmesini öngören Çerçeve 9, 10 ve 11 inci maddeler, verilen bir önerenin kabulü ile Çerçeve 9 uncu madde olarak ve Başlığı «1076 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici 8, 9 ve 10 uncu maddeler eklenmiştir» şeklinde değiştirilerek ve buna bağlı olarak Geçici 8, 9 ve 10 uncu maddeler aynen,

1111 sayılı Askerlik Kanununa Çerçeve 12, 13, 14 ve 16 ncı maddelerle eklenmek istenen Geçici 19, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeler, önerge ile Çerçeve 10 uncu madde olarak ve «1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki Geçici 19, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeler eklenmiştir.» başlığı altında toplanarak, Geçici 19, 20 ve 22 nci maddeler aynen; Geçici 21 inci maddede sehven yer alan «Bu kanunun 4 üncü maddesinin» ibaresi «Bu kanunun 6 ncı maddesinin» şeklinde, Geçici 23 üncü maddesi ise, maddenin anlamı bozulmamak kaydı ile, son cümle değiştirilerek,

Madde numaralarında yapılan düzenlemeler nedeniyle, Çerçeve 15 inci madde 11 inci, yürürlük ve yürütmeye ilişkin 17 ve 18 inci maddeler ise 12 ve 13 üncü maddeler olarak aynen,

Ayrıca Millî Savunma Komisyonu metninin başlığı, yapılan düzenlemeler doğrultusunda «1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanunlara Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Cengiz Tuncer</i> Kayseri	Başkanvekili <i>Fahrettin Kurt</i> Trabzon	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş
Kâtip Üye <i>Kadir Demir</i> Konya	<i>A. Akgün Albayrak</i> Adana	<i>Mehmet Deliceoğlu</i> Adıyaman
<i>Hazım Kutay</i> Ankara	<i>Nabi Sabuncu</i> Aydın (İmzada bulunamadı)	<i>Hakkı Artukarslan</i> Bingöl
<i>A. Şamil Kazakoğlu</i> Bolu	<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>M. Memduh Gökçen</i> Bursa
<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale (Muhalefet Şerhim Eklidir)	<i>O. Şeref Bozkurt</i> Çanakkale (İmzada bulunamadı)	<i>Ünal Akkaya</i> Çorum
<i>Metin Yaman</i> Erzincan	<i>İlhan Aras</i> Erzurum	<i>Togay Gemalmaz</i> Erzurum
<i>M. Hayri Osmanlıoğlu</i> Gaziantep (Muhallifim)	<i>Murat Sökmenoğlu</i> Hatay (Muhalefet şerhim eklidir)	<i>İ. Fevzi Yaman</i> Isparta
<i>Tülay Öney</i> İstanbul (İmzada bulunamadı)	<i>Reşit Ülker</i> İstanbul	<i>Özdemir Pehlivanoğlu</i> İzmir
<i>M. Turan Bayezit,</i> Kahramanmaraş (Bedelli İstenize muhalifim)	<i>İbrahim Özbıyık</i> Kayseri	<i>Erol Ağaçlı</i> Kırklareli (Bedelli Askerliğe karşıyım)
<i>Mehmet Budak</i> Kırşehir	<i>İsmet Ergül</i> Kırşehir	<i>Haydar Koyuncu</i> Konya
<i>Saffet Sert</i> Konya	<i>Ayhan Fırat</i> Malatya (Bedelli askerliğe karşıyım)	<i>Sümer Oral</i> Manisa (Muh. Şerhim eklidir)
<i>Arif Toprak</i> Niğde (Bedelli askerliğe karşıyım)	<i>Fehmi Memişoğlu</i> Rize (İmzada bulunamadı)	<i>Enver Özcan</i> Tokat (Tümüne karşıyım)
	<i>İsa vardal</i> Zonguldak (Bedelli askerliğe karşıyım)	

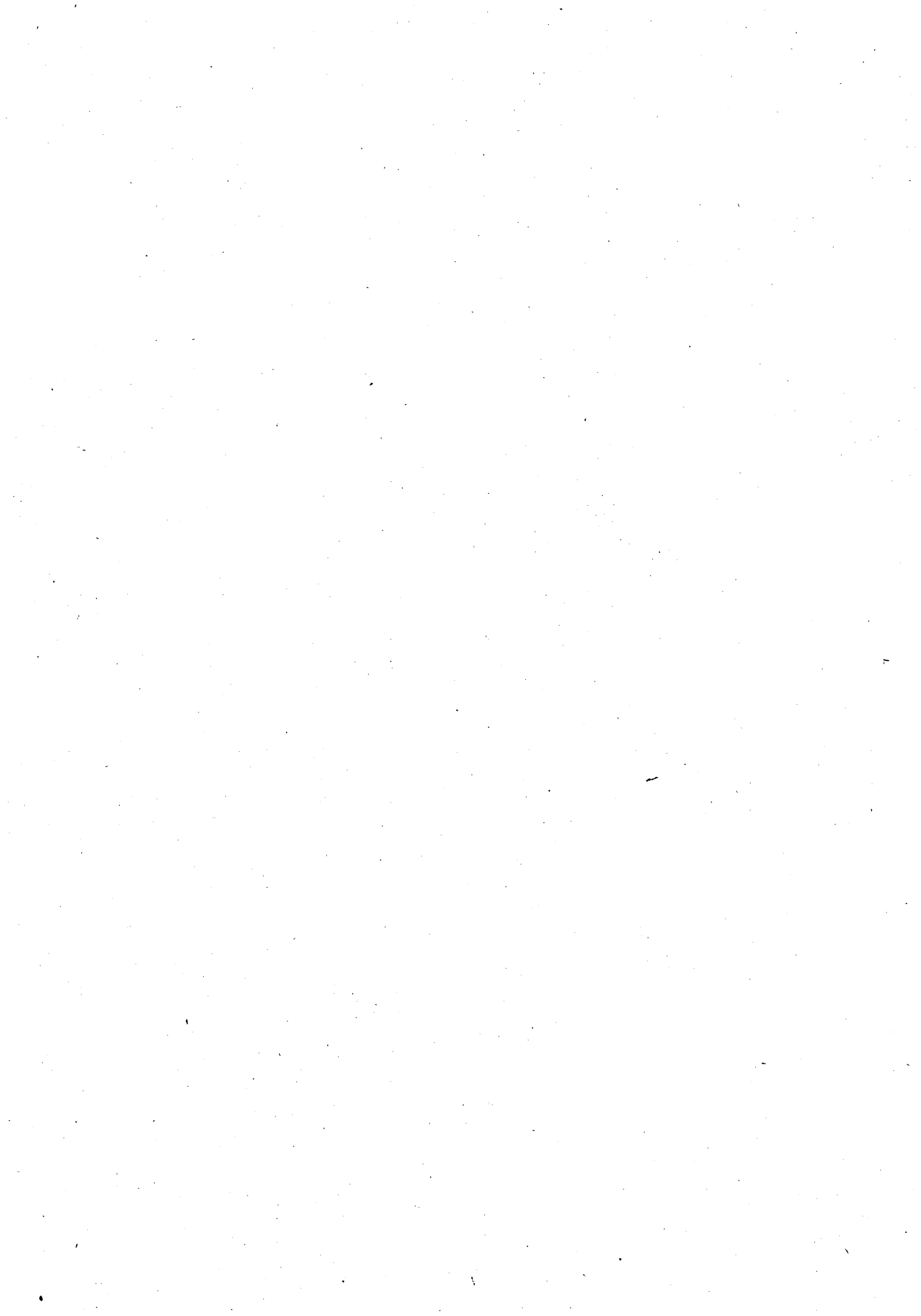
MUHALEFET ŞERHİ

Bedelli askerlikle sosyal adalet ilkesi zedelenecektir. Sosyal dengeleri bozduğu ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu için muhalifiz.

Murat Sökmenoğlu
Hatay

C. Tayyar Sadıklar
Çanakkale

Sümer Oral
Manisa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi, 21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1076 sayılı Kanunun 3701 sayılı Kanunla değişik 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Orgeneral - Oramiral ve Korgeneral - Koramiraller dışında kalan yedek subaylar ile yedek askerî memurların mahallî askerlik şubelerince kayıt ve yoklamaları yapılır. Mahallî askerlik şubeleri yaptıkları kayıt ve yoklamaları yükümlünün kayıtlı bulunduğu askerlik şubelerine bildirir.»

MADDE 2. — 1076 sayılı Kanunun 2754 sayılı Kanunla değişik 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yoklama ilan tarihinden başlayarak iki ay içinde, Orgeneral - Oramiral ve Korgeneral - Koramiraller dışında kalan yedek subaylar ile yedek askerî memurlar, kanunî ikametgâhlarını ve varsa maluliyetlerini maluliyet derecesiyle birlikte mahallî askerlik şubesine, şifahen veya mektupla bildirmeye ve raporlarının tasdikli bir suretini bir defaya mahsus olmak üzere göndermeye veya aslını göstermeye mecburdur.»

MADDE 3. — 1076 sayılı Kanunun 4497 sayılı Kanunla değişik 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 22. — Yedek subay ve memurlar barışta ve seferde ancak 5434 sayılı Kanunda yazılı yaşlara kadar hizmete celp olunurlar. Bu yaşlar dahilinde bulunanlar ile dereceli derecesiz malûlen emekli edilmiş ve edilecek olanlardan sağlık kurulu raporları ile sağlık durumları kıta hizmetlerinde istihdama müsait olmayanlar, Silahlı Kuvvetlerde sınıfının geri hizmetlerinde kullanılırlar.

Ancak, sefer ve fevkalade haller dolayısıyla, ordunun kısmen veya tamamen seferi mevcuda tamamlanması, halinde, lüzum görüldüğü takdirde tabip, veteriner, eczacı, kimyager ve dış tabipleriyle mühendis ve deniz subaylarının, binbaşı ve daha aşağı rütbelileri 57 yaşına kadar (57 yaş dahil), diğer sınıflar yedek subaylarıyla bilumum yedek askerî memurlar 5434 sayılı Kanunla yazılı yaşlara kadar, sağlık durumları ve Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen diğer nitelikleri taşıyanların en gencinden başlanarak orduya alınabilirler.»

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi, 21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Bir Ek ve Beş Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE — 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 1076 sayılı Kanunun 4497 sayılı Kanunla değişik 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 22. — Yedek subay ve memurlar barışta ve seferde ancak, 5434 sayılı Kanunda yazılı yaşlara kadar hizmete celp olunurlar. Bu yaşlar dahilinde bulunanlar ile dereceli derecesiz malûlen emekli edilmiş ve edilecek olanlardan sağlık kurulu raporları ile sağlık durumları kıta hizmetlerinde istihdama müsait olmayanlar, Silahlı Kuvvetlerde sınıfının geri hizmetlerinde kullanılırlar.

Ancak, sefer ve fevkalâde haller dolayısıyla, ordunun kısmen veya tamamen seferi mevcuda tamamlanması halinde, lüzum görüldüğü takdirde tabip, veteriner, eczacı, kimyager ve dış tabipleriyle mühendis ve deniz subaylarının, binbaşı ve daha aşağı rütbelileri 57 yaşına kadar (57 yaş dahil), diğer sınıflar yedek subaylarıyla bilumum yedek askerî memurlar 5434 sayılı Kanunda yazılı yaşlara kadar, sağlık durumları elverişli olan ve Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeterneği Yönetmeliğinde belirtilen diğer nitelikleri taşıyanların en gencinden başlanarak orduya alınabilirler.»

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanunlara Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 1076 sayılı Kanunun 4497 sayılı Kanunla değişik 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 22. — Yedek subay ve memurlar barışta ve seferde ancak, 5434 sayılı Kanunda yazılı yaşlara kadar hizmete celp olunurlar. Bu yaşlar dahilinde bulunanlar ile dereceli derecesiz malûlen emekli edilmiş ve edilecek olanlardan sağlık kurulu raporları ile sağlık durumları kıta hizmetlerinde istihdama müsait olmayanlar, Silahlı Kuvvetlerde sınıfının geri hizmetlerinde görevlendirilirler.

Ancak, sefer ve fevkalâde haller dolayısıyla, ordunun kısmen veya tamamen seferi mevcuda tamamlanması halinde, lüzum görüldüğü takdirde tabip, veteriner, eczacı, kimyager ve dış tabipleriyle mühendis ve deniz subaylarının, binbaşı ve daha aşağı rütbelileri 57 yaşına kadar (57 yaş dahil), diğer sınıflar yedek subaylarıyla bilumum yedek askerî memurlar 5434 sayılı Kanunda yazılı yaşlara kadar, sağlık durumları elverişli olan ve Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeterneği Yönetmeliğinde belirtilen diğer nitelikleri taşıyanların en gencinden başlanarak orduya alınabilirler.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 4. — 1076 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

«EK MADDE 7. — Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının ihtiyaç göstermesi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine, yedek subay adayı olarak silah altına alınacaklardan, bu Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapanlar ile mesleği öğretmen olan ancak Bakanlık kadrolarında öğretmenlik görevine başlamamış bulunanlardan yeteri kadar, temel askerlik eğitimini takiben Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verilirler. Bunların miktarı, belirtilen ihtiyacın altında olduğu takdirde, yedek subay aday adayları arasında öğrenimleri itibarıyla öğretmenlik yapabileceklerden istekli olanlar da temel askerlik eğitimleri sonunda Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verilirler. İhtiyacın bunlarla da karşılanamaması halinde yeteri kadar, öğretmen olabilecek öğrenimi görmüş olup da istekte bulunmayanlar arasında kura ile tespit edilir. Bu madde hükümlerine tabi yükümlüler bu Kanunun 3 üncü maddesi gereğince ere ayrılmayıp tamamı yedek subay adaylığına ayrılırlar.

Birinci fıkra uyarınca öğretmen olarak ayrılan ve göreve başlayan yükümlülere, 926 sayılı Kanunda asteğmenler için tespit edilen aylık, ödenek, yardım ve tazminatlar Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ödenir.

Bu yükümlüler; öğretmenlik görevleri sırasında resmî elbise giyemezler, emsali yedek subaylar kadar hizmet yaparlar, hizmetleri askerlik şubelerinden sevk tarihinde başlar, görev yerleri Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca belirlenir, hizmetleri sonunda asteğmen olarak terhis edilirler, bu görevleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilirler ve Bakanlıkla da ilişkileri kesilir.

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verilenler hakkında firar, hava değişimi, izin tecavüzü, kısa süreli firar, kısa süreli izin tecavüzü, yoklama kaçağı, bakaya ve geç iltihak suretiyle bakaya kalmak suçlarından dolayı Askerî Ceza Kanunu, Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun ile Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu konularda yetkili askerî mahkeme ve disiplin mahkemesi Millî Savunma Bakanlığınca tespit edilir.

MADDE 5. — 1111 Sayılı Askerlik Kanununun değişik 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Askerlik çağı her erkeğin esas nüfus kütüğünde yazılı olan yaşına göredir ve yirmi yaşına girdiği sene Ocak ayının birinci gününden başlayarak 41 yaşına girdiği sene Ocak ayının birinci gününde bitmek üzere en çok yirmibir sene sürer. Bu süre, Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum, Millî Savunma Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararıyla 5 yıla kadar uzatılabilir ve kısaltılabilir. Yerli nüfus kütüklerinin birinde yazılı olmayan kimselerin yabancı kütükleri yerli kütükleri gibi sayılır.»

MADDE 6. — 1111 sayılı Askerlik Kanununun 3081 sayılı Kanunla değişik 10 uncu maddesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 7 nci bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş bu maddeye aşağıdaki 13 üncü bent eklenmiştir.

1. Her celp yılından evvel o yıl silah altına alınacak miktar, kaynak olarak Millî Savunma Bakanlığınca tespit edilerek Genelkurmay Başkanlığına bildirilir. Genelkurmay Başkanlığı da Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç miktarını tespit ederek Millî Savunma Bakanlığına bildirir.

2. O yıl askere alınacakların tamamı, mevcut celp sistemine uygun olarak temel askerlik eğitimine tabi tutulur.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — 1111 sayılı Askerlik Kanununun 2850 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Askerlik çağı her erkeğin esas nüfus kütüğünde yazılı olan yaşına göredir ve yirmi yaşına girdiği sene Ocak ayının birinci gününden başlayarak 41 yaşına girdiği sene Ocak ayının birinci gününde bitmek üzere en çok yirmibir sene sürer. Bu süre Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum, Millî Savunma Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararıyla 5 yıla kadar uzatılabilir veya kısaltılabilir. Yerli nüfus kütüklerinin birinde yazılı olmayan kimselerin yabancı kütükleri yerli kütükleri gibi sayılır.»

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — 1076 sayılı Kanuna aşağıdaki Ek Madde 7 eklenmiştir.

«Millî Savunma Komisyonu metninin Ek 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.»

MADDE 5. — Millî Savunma Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millî Savunma Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Her celp döneminde, eğitim merkezlerine sevk edilen miktar Genelkurmay Başkanlığınca belirlenen miktardan fazla ise; ihtiyaç fazlası olan bu yükümlüler temel askerlik eğitimini müteakip, her yıl bütçe kanunu ile belirlenen miktarda Türk Lirası bedel ödemek veya istekte bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmak suretiyle askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılırlar.

Yoklama kaçağı veya bakaya durumunda bulunanlar ihtiyaç fazlası kapsamına alınmazlar.

3. Genelkurmay Başkanlığınca Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olarak belirlenen yükümlüler askerlik hizmetini bu Kanun hükümlerine göre erbaş veya er olarak yerine getirirler.

Bedel ödemek isteğinde bulunanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirileceklerin miktarı, Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaç fazlası miktarından az ise; geri kalan ihtiyaç fazlası yükümlüler kalan askerlik hizmetini, bu Kanun hükümlerine göre erbaş veya er olarak yerine getirirler.

4. İhtiyaç fazlası yükümlülerle ilgili işlemler aşağıda belirtilmiştir.

A) Bedel ödemeye istekli olanlar ile ilgili işlemler:

a) Temel askerlik eğitimini müteakip, her celp döneminde, bedel ödeyecek yükümlü miktarı; Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaç fazlası ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından istenen yükümlü miktarı dikkate alınarak Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilir.

b) Askerlik yükümlülüklerini bedel ödeyerek yerine getirecekler istekle tespit edilir.

c) İstekli miktarı Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen miktardan fazla olduğu takdirde; bedel ödeyebilecekler, bedel ödemeye istekli olanların tamamının iştirak ettirileceği kura ile tespit edilir.

d) İstekli miktarı, Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen miktara eşit veya az ise; kuraya başvurulmaz ve bunların tamamı bedel ödeyerek askerlik yükümlülüklerini yerine getirmiş sayılırlar.

e) Bedel ödemekten vazgeçen veya ödeme yükümlülüklerini vaktinde yerine getirmeyen yükümlüler, kalan askerlik sürelerini Türk Silahlı Kuvvetlerinde erbaş veya er olarak tamamlarlar.

f) Bedel ödeme esasları ve yükümlüler için uygulanacak işlemler ile bedel verecek yükümlülerin tespiti işlemi Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenir.

B) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilecek yükümlülerle ilgili işlemler:

a) Yükümlü istihdam etmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları, ihtiyaç miktarını her celp döneminden iki ay önce bağlı veya ilgili buldukları Bakanlık kanalı ile Millî Savunma Bakanlığına bildirirler.

b) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilecek yükümlüler, bedel ödemek isteyenler dışında kalan yükümlüler arasında, Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek miktar ve esaslara göre, kura çekmek suretiyle tespit edilir ve ayrılır. Genelkurmay Başkanlığınca Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyacı olarak önceden belirlenen tahsil ve meslek gruplarında bulunan yükümlüler bu kuraya iştirak ettirilmezler.

c) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilen yükümlülerin istihdam şekilleri ile tabi olacakları esas ve usuller Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

d) İhtiyaç fazlası olarak kamu kurum ve kuruluşları emrine verilen yükümlüler hakkında firar, hava değişimi ve izin tecavüzü, kısa süreli firar ve izin tecavüzü suçlarından dolayı Askerî Ceza, Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun ve Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu konularda yükümlünün görev yerine en yakın askerî mahkeme veya disiplin mahkemesi yetkilidir.

e) Bu yükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştıkları süre içerisinde askerliğe elverişli olmadıkları yolundaki müracaatları askerî hastaneler sağlık kurullarınca incelenerek, askerliğe elverişli olmadığı tespit edilenler hakkında «Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği» hükümleri uygulanır.

f) Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilecek yükümlülerin muayene ve tedavileri ile her türlü sağlık işlemleri görevlendirildikleri kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılır.

Yükümlülerin Silahlı Kuvvetlerdeki erbaş ve erler gibi işe edilmeleri, giydirilmeleri, barındırılmaları ve diğer istihkakları Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslara göre bağlı buldukları kamu kurum ve kuruluşlarınca karşılanır.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

h) Yükümlüler diğer hususlarda verildikleri kamu kurum ve kuruluşlarının statüsüne tabidir.

5. Yükümlülerin çalıştırılacakları kamu kurum ve kuruluşlarının Millî Savunma Bakanlığı ile ilişkileri, terhis işlemleri, kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili diğer hususlar Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

7. Seferberlik ve savaş hallerinde, bu maddenin askerlik yükümlülüğünün bedel ödeyerek veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalışarak yerine getirilmesi ile ilgili hükümleri uygulanmaz.

13. Ülkenin bütünlüğünü, milletin birlik ve beraberliğini bozucu faaliyetler ile Atatürk ilkelerine aykırı davranışlar dışındaki sebeplerden dolayı Harp Okullarından ilişiği kesilenlerin, bu okullarda okudukları her tamamlanmış öğrenim yılının üç ayı muvazafılık hizmetinden sayılır.

Bunlardan 1076 sayılı Kanuna tabi olacaklar ile bu yükümlülüklerini istekleriyle veya seçim sonucu yedek subay adayı olmadıklarından erbaş-er olarak yerine getirecekler hakkında bu hüküm uygulanmaz.»

MADDE 7. — 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 1315 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 36. — Ertesi seneye bırakılanlar, erteleme süreleri dolmadan kendi istekleri ile veya ertesi seneye bırakılma sebeplerinin ortadan kalkması halinde o yıl askere sevk edilebilirler.

Ancak son yoklama sırasında lise veya dengi okulu bitirerek yurt içinde veya yurt dışında daha yüksek bir okula aynı yıl içerisinde giremediklerinden askerliklerine karar alınanların istekleri halinde askere celp ve sevkleri iki yıl geri bırakılır.

Üç yıl veya daha aşağı öğrenim veren yüksek okullardan mezun olanlarla, öğrenim gördükleri fakülte ve yüksek okulları bitiremeyerek ayrılanlardan, ayrıldıkları yıl askerliklerine karar alınanlardan öğrenime devam etmek isteyenlerin askere celp ve sevkleri bir yıl geri bırakılır.

İki ve üçüncü fıkralarda durumları açıklananlar müteakip yılın Aralık ayının son gününe kadar bir yüksek öğrenim kurumuna girdiklerine dair belge getirmeleri halinde haklarında alınan karar, askerlik meclisi toplu değilse idare kurullarınca ertesi seneye terk şeklinde değiştirilir.

Ertesi seneye terk edilenlerden mezun olanlar ile çeşitli nedenlerle okulları ile ilişiği kesilenlerin bu durumları fakülte ve yüksek okullar tarafından iki ay içinde kayıtlı buldukları askerlik şubelerine bildirilir.

MADDE 8. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

«EK MADDE 4. — Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının ihtiyaç göstermesi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine, 1111 sayılı Kanuna tabi olarak silah altına alınacak yükümlülerden, bu bakanlık kadrolarında görev yapanlar ile mesleği öğretmen olan ancak bu göreve başlamamış bulunanlar, bu Kanunun 10 uncu maddesinin 4 üncü bendinde belirtilen işlemlere tabi tutulmaksızın ihtiyaç fazlası olarak ayrılırlar ve temel askerlik eğitimini takiben mezkûr Bakanlık emrine verilirler. Bunların miktarı belirtilen ihtiyacın altında olduğu takdirde öncelikle yüksek okul mezunu, bunların da ihtiyacı karşılamaması halinde lise ve dengi okul mezunu yükümlüler, uygun nitelikleri taşımaları ve istekli bulunmaları şartıyla, ihtiyaç nisbetinde temel askerlik eğitimini müteakip Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verilirler. İhtiyacın bunlarla da karşılanamaması halinde öncelikle yüksek okul mezunu, bunların da ihtiyacı karşılamaması halinde lise ve dengi okul mezunu olup niteliği öğretmenlik yapmaya elverişli bulunan ancak istekli olmayan yükümlüler arasından yeteri kadar kur'a ile öğretmen olarak ayrılır. Bunların görev yerleri Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca belirlenir.

Askerlik yükümlülüğüne başlamadan önce bu Bakanlık kadrolarında öğretmen olanlar ile devlet memuru olarak çalışanlar önceki memuriyetleri itibariyle hak kazandıkları maaşlarını almaya devam ederler. Daha önce memuriyet görevinde bulunmayanların, fiilen öğretmenliğe başladıkları tarihten itibaren, 657 sayılı Kanun hükümlerine göre intibakları yapılır. Bunların maaşları Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ödenir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki Ek madde 4 eklenmiştir.

MADDE 8. — Millî Savunma Komisyonu metninin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

«Ek Madde 4. — Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının ihtiyaç göstermesi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine, 1111 sayılı Kanuna tabi olarak silah altına alınacak yükümlülerden, bu Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapanlar ile mesleği öğretmen olan ancak bu göreve başlamamış bulunanlar, bu Kanunun 10 uncu maddesinin 4 üncü bendinde belirtilen işlemlere tabi tutulmaksızın ihtiyaç fazlası olarak ayrılırlar ve temel askerlik eğitimini takiben mezkûr Bakanlık emrine verilirler. Bunların miktarı belirtilen ihtiyacın altında olduğu takdirde öncelikle yükseköğretim mezunu, bunların da ihtiyacı karşılamaması halinde lise ve dengi okul mezunu yükümlüler, uygun nitelikleri taşımaları ve istekli bulunmaları şartıyla, ihtiyaç nispetinde temel askerlik eğitimini müteakip Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı emrine verilirler. İhtiyacın bunlarla da karşılanmaması halinde öncelikle yükseköğretim me-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yükümlüler; öğretmen olarak görev yaptıkları sürece resmî elbise giyemez ve yaş edilemezler, hizmet süresi emsali erbaş veya erlerin hizmet süresi kadardır, bu süre askerlik şubesinden sevki tarihinden başlar, hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler geri kalan hizmetlerini erbaş veya er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilirler ve maaşları kesilir.

Bu yükümlüler hakkında firar, hava değişimi, izin tecavüzü, kısa süreli firar ve kısa süreli izin tecavüzü, yoklama kaçağı, bakaya ve geç iltihak suretiyle bakaya kalmak suçlarından dolayı Askerî Ceza Kanunu, Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun ile Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu konularda yetkili askerî mahkeme veya disiplin mahkemesi Millî Savunma Bakanlığınca tespit edilir.

MADDE 9. — 1076 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici 8 inci madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 8. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Silahlı Kuvvetlerde yedek subay olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan öğretmenler, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ihtiyaç gösterilmesi ve Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülmesi halinde istekleri üzerine Bakanlığa bağlı okullarda geri kalan hizmetlerini tamamlarlar ve hizmet süresi sonunda, subay Sicil Yönetmeliğine göre gerekli ve yeterli sicil almış olanlar teğmen, diğerleri de asteğmen olarak terhis edilirler. Bunların terhislerine kadar Silahlı Kuvvetler ile ilişkileri kesilmez ve maaşlarını aynen almaya devam ederler. Bunlara öğretmenlikten dolayı ayrıca bir ücret ödenmez. Bu süre içerisindeki resmî elbise giyemezler.»

MADDE 10. — 1076 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 9 uncu madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 9. — Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanun hükümlerine göre askerlik çağı yaş sınırını geçmiş olan yedek subay ve yedek askerî memurlar çağ dışına çıkarılırlar.»

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

zunu, bunların da ihtiyacı karşılamaması halinde lise ve dengi okul mezunu olup niteliği öğretmenlik yapmaya elverişli bulunan ancak istekli olmayan yükümlüler arasından yeteri kadarı kura ile öğretmen olarak ayrılır. Bunların görev yerleri Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca belirlenir.

Askerlik yükümlülüğüne başlamadan önce bu Bakanlık kadrolarında öğretmen olanlar ile devlet memuru olarak çalışanlar önceki memuriyetleri itibariyle hak kazandıkları maaşlarını almaya devam ederler. Daha önce memuriyet görevinde bulunmayanların, fiilen öğretmenliğe başladıkları tarihten itibaren, 657 sayılı Kanun hükümlerine göre intibakları yapılır. Bunların maaşları Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ödenir.

Yükümlüler; öğretmen olarak görev yaptıkları sürece resmî elbise giyemez ve iâşe edilmezler, hizmet süresi emsali erbaş veya erlerin hizmet süresi kadardır, bu süre askerlik şubesinden sevk tarihinden başlar, hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler geri kalan hizmetlerini erbaş veya er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilirler ve maaşları kesilir.

Bu yükümlüler hakkında firar, hava değişimi, izin tecavüzü, kısa süreli firar ve kısa süreli izin tecavüzü, yoklama kaçağı, bakaya ve geç iltihak suretiyle bakaya kalmak suçlarından dolayı Askerî Ceza Kanunu, Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun ile Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu konularda yetkili askerî mahkeme veya disiplin mahkemesi Millî Savunma Bakanlığınca tespit edilir.

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — 1076 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici 8, 9 ve 10 uncu maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8. — Millî Savunma Komisyonu metninin Geçici 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Millî Savunma Komisyonu metninin Geçici 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 11. — 1076 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 10 uncu madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 10. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar saklı, yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olan yedek subay adaylarından istekli olanlar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl içinde başvurmaları, başvurunun yapıldığı yılın Bütçe Kanununda 1111 Sayılı Kanuna tabi yükümlüler için belirlenen miktarda bedeli bir defada ve peşin olarak ödemeleri ve temel askerlik eğitimini tamamlamaları halinde askerlik hizmetini erbaş-er olarak yerine getirmiş sayılırlar.

Bunlardan 1946 ve daha yaşlı doğumlu olanlar temel askerlik eğitimine tabi tutulmazlar. Ancak ödeyecekleri bedel miktarı Kanunda belirlenen bedelin iki katıdır.

Bu madde hükümlerinden yararlanan yükümlüler hakkında adli takibat yapılmaz.

Bedelin ödeme usul ve esasları ve uygulama ile ilgili diğer hususlar Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenir.»

MADDE 12. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki Geçici 19 uncu madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 19. — Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanun hükümlerine göre askerlik çağı yaş sınırını geçmiş olanlar çağ dışına çıkarılırlar.»

MADDE 13. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici 20 nci madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 20. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte saklı, yoklama kaçağı veya bakaya durumunda olan yükümlüler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren 2 yıl içinde askerlik şubelerine başvurmaları halinde, bu Kanunun bedel ödeyerek askerlik hizmetini yapma veya kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilmeye ilişkin hükümlerinden yararlanırlar.

Bunlardan 1946 ve daha yaşlı doğumlu olanlar temel askerlik eğitimine tabi tutulmazlar. Ancak bir defada ve peşin olarak ödeyecekleri bedel miktarı Bütçe Kanununda belirlenen bedelin iki katıdır.»

MADDE 14. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici 21 inci madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 21. — Bu Kanunun 4 üncü maddesinin 13 üncü bendi kapsamına giren 29 yaşını tamamlamamış yükümlüler (silah altına alınanlar hariç) yoklama kaçağı ve bakaya durumunda bulunsalar dahi, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde kayıtlı oldukları askerlik şubelerine başvurmaları halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Ancak bu durumda olanlar silah altına alındıklarında, haklarında Askerî Ceza Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 16 ncı maddesi 15 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 10. — Millî Savunma Komisyonu metninin Geçici 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki Geçici 19, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 19. — Millî Savunma Komisyonu metninin Geçici 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 20. — Millî Savunma Komisyonu metninin Geçici 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 21. — Bu Kanunun 6 ncı maddesinin 13 üncü bendi kapsamına giren 29 yaşını tamamlamamış yükümlüler (silah altına alınanlar hariç) yoklama kaçağı ve bakaya durumunda bulunsalar dahi, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde kayıtlı oldukları askerlik şubelerine başvurmaları halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Ancak bu durumda olanlar silah altına alındıklarında, haklarında Askerî Ceza Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 15. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki Geçici 22 nci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 22. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte silahlı kuvvetlerde er veya erbaş olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan öğretmenler, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ihtiyaç gösterilmesi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi halinde, istekleri üzerine geri kalan hizmetlerini Bakanlığa bağlı okullarda tamamlarlar ve terhis edilirler. Bunların fiilen öğretmenliğe başladıkları tarihten itibaren 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre intibakları yapılır. Öğretmen olarak çalışacakları süre içerisinde maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Bakanlık bütçesinden alırlar.»

MADDE 16. — Bu Kanunla, 1076 sayılı Kanuna eklenen ek 7 nci madde ile, 1111 sayılı Kanuna eklenen ek 4 üncü maddenin uygulanmasıyla ilgili hususlar, Millî Savunma Bakanlığı ile Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 16. — 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki Geçici 22 ve 23 üncü maddeler eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 22. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte silahlı kuvvetlerde er veya erbaş olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan öğretmenler, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ihtiyaç gösterilmesi ve Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi halinde, istekleri üzerine geri kalan hizmetlerini Bakanlığa bağlı okullarda tamamlarlar ve terhis edilirler. Bunların fiilen öğretmenliğe başladıkları tarihten itibaren 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre intibakları yapılır. Öğretmen olarak çalışacakları süre içerisinde maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Bakanlık bütçesinden alırlar.»

«GEÇİCİ MADDE 23. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yurt içinde ve yurt dışında bulunan yoklama kaçağı, bakaya veya saklı olanlardan herhangi bir yükseköğrenim kurumuna kayıtlarını yaptırmış veya herhangi bir yükseköğrenim kurumuna girmeye hak kazanmış olanlardan 29 yaşını doldurmamış olmaları halinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde müracaatları üzerine askere sevk işlemleri ertesi yıla bırakılır.»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 22. — Millî Savunma Komisyonu metninin Geçici 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 23. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yoklama kaçağı, bakaya veya saklı durumunda olan yükümlülerden, yurt içinde veya yurt dışında herhangi bir yükseköğrenim kurumuna girmeye hak kazanmış veya kayıtlarını yaptırmış ve 29 yaşını doldurmamış olanlar hakkında, bir yıl içinde müracaat etmeleri halinde ertesi yıla terk işlemi yapılır.

MADDE 11. — Millî Savunma Komisyonu metninin 15 inci maddesi, 11 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 17. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan V.

İ. Kaya Erdem

13.2.1987

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. <i>K. Erdem</i>	Devlet Bakanı <i>K. Oksay</i>	Devlet Bakanı <i>H. C. Güzel</i>
Devlet Bakanı <i>M. V. Dinçerler</i>	Devlet Bakanı <i>A. Tenekeci</i>	Devlet Bakanı <i>M. T. Titiz</i>
Devlet Bakanı <i>A. Karaevli</i>	Devlet Bakanı <i>A. Bozer</i>	Adalet Bakanı <i>M. O. Sungurlu</i>
Millî Savunma Bakanı <i>Z. Yavuztürk</i>	İçişleri Bakanı <i>Y. Akbulut</i>	Dışişleri Bakanı <i>V. Halefoğlu</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı <i>A. K. Alptemoçin</i>	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. <i>M. Emiroğlu</i>	Bayındırlık ve İskân Bakanı <i>İ. S. Giray</i>
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı <i>M. Kalemli</i>	Ulaştırma Bakanı <i>V. Atasoy</i>	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı V. <i>K. Oksay</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı <i>M. M. Taşcıoğlu</i>	Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>H. C. Aral</i>	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı <i>S. N. Türel</i>
	Kültür ve Turizm Bakanı <i>A. M. Yılmaz</i>	

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12. — Millî Savunma Komisyonu metninin 17 nci maddesi, 12 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millî Savunma Komisyonu metninin 18 inci maddesi, 13 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

